

Zapewnienie sprawności usług publicznych możliwe jest dzięki ustanawianiu standardów usług oraz monitorowaniu ich przestrzegania. Na standard wykonywania usługi publicznej składają się dwa elementy: miernik – ilościowy aspekt wykonania danej usługi, który może być wykorzystany do oceny zdolności zaspokojenia danej potrzeby oraz cel – jakościowy aspekt określający stopień realizacji w stosunku do danego miernika.

Ustanowienie standardów usług oraz ich monitorowanie to jedno z ważniejszych zadań JST. Jedną z dróg poprawy jakości usług oświatowych w powiecie może być współpraca międzysamorządowa. Formuła partnerstwa powiatu z gminami daje szansę na zapewnienie spójności kształcenia od przedszkolaka do pracownika (a może nawet emeryta). Współpraca pozwala na wyrównanie szans w zakresie dostępności usług wysokiej jakości, a oferta w wymiarze obszaru funkcjonalnego jakim jest powiat może być komplementarna i gminy mogą wzajemnie uzupełniać swoje usługi. Istotną przesłanką do tworzenia partnerstw na rzecz oświaty jest także łatwiejsze korzystanie z pomocy ekspertów, pozyskanie i dobre wykorzystanie środków unijnych w nowym okresie programowania.

Model formalno-organizacyjny usprawniania świadczenia usług oświatowych został opracowany w ramach projektu prowadzonego przez ZPP *Kompetentny Urząd, Zadowoleni Mieszkańcy. Integracja działań JST dla poprawienia dostępności, jakości i efektywności świadczeń lokalnych usług publicznych*. Zaproponowane usprawnienia na szczeblu powiatowego obszaru funkcjonalnego mają kluczowe znaczenie dla lokalnych systemów oświaty. Fundamentalne znaczenie ma zmiana paradygmatu - od uczyć do nauczyć, od wiedzy encyklopedycznej do kompetencji i kwalifikacji, od umiejętności twardych do umiejętności miękkich. Zmiany te nie są jednak dostatecznie wspierane przez istniejące systemy. Proponowane działania poprawiające funkcjonowanie oświaty na obszarze funkcjonalnym stanowią niejako system naczyń połączonych. Dotyczy to szczególnie działań w zakresie wyposażenia placówek oświatowych, doskonalenia nauczycieli, kształcenia ustawicznego, wyrównywania szans edukacyjnych i wsparcia uczniów zdolnych.

Podstawą dla modeli proponowanych usprawnień usług jest założenie pełnej podmiotowości wszystkich JST obszaru funkcjonalnego. Każde JST powinno wykorzystać swoje zasoby (np. z wykorzystaniem środków unijnych) do utworzenia lokalnego centrum edukacyjnego, w którym będą udostępniane

- wzorcowe pracownice (przynajmniej jedna, związana ze specjalnością przedmiotową lokalnego lidera przedmiotowego – doradcy),
- zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne związane z wyrównywaniem szans i wsparciem dla uczniów uzdolnionych,
- kursy w formach pozaszkolnych kształcenia ustawicznego, odpowiadające na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Partnerstwo samorządów w ramach powiatowego obszaru funkcjonalnego sprzyjać może usprawnieniu usług publicznych w dziedzinie oświaty, dzięki współpracy może powstać komplementarny system świadczenia usług oświatowych:

Przygotowano propozycję modelu usprawnienia wybranych usług publicznych samorządów w dziedzinie oświaty przy założeniu partnerstw JST obejmujących powiatowy obszar funkcjonalny (OF) dla

następujących zadań JST:

- **Doradcy metodyczni (liderzy przedmiotowi) dostępni na dla każdego JST**

Istotne jest powiązanie lidera ze wzorcową pracownią dla przedmiotu, którego uczy. Bardzo ważne jest stworzenie liderowi warunków do prowadzenia internetowej sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli z obszaru funkcjonalnego. Potrzebna jest instytucjonalna koordynacja pracy doradców.

- **Dostęp do pomocy dydaktycznych i sprzętu na dla szkół każdego JST**

Istotne jest zapewnienie dostępu nauczycieli i uczniów do odpowiedniego wyposażenia (blisko, ale niekoniecznie w danej szkole). Warto kreować lokalne centra edukacyjne. Zasadnicze znaczenie ma ustalenie standardu OF dla wyposażenia warsztatu pracy nauczyciela.

- **Wyrównywanie szans edukacyjnych, wsparcie dla zdolnych uczniów spójne na OF**

Istotne jest zapewnienie spójności działań JST na OF dla wyrównania szans edukacyjnych i wsparcia uczniów zdolnych na kolejnych etapach kształcenia. Potrzebna koordynacja przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu na OF.

- **Kształcenie ustawiczne w centrach edukacyjnych OF dostępnych w każdym JST**

Istotne jest przybliżenie tej usługi do lokalnego środowiska, lokalnych pracodawców. Możliwe szkolenia „na zamówienie” w lokalnych centrach edukacyjnych. Warto także rozważyć możliwość wykorzystania bonów szkoleniowych.

- **Organizacja szkół i placówek – standardy zatrudnienia w każdym JST**

Istotne jest przeprowadzenie analiz i określenie standardów zatrudnienia dla wszystkich JST na OF. Standardy zatrudnienia mogą być podstawą do przygotowania polityk i strategii wykorzystania zasobów ludzkich w oświacie.

- **Informacja o realizacji zadań oświatowych, raport o stanie edukacji na OF**

Istotne jest monitorowanie na OF wspólnego dla wszystkich JST zestawu oświatowych wskaźników odniesienia. Ważne jest podkreślanie znaczenia efektów kształcenia, dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy. W kolejnych latach możliwy różny temat przewodni raportu o stanie edukacji na OF.

- **Rada oświatowa, konsultacje, publiczna partycypacja w dziedzinie oświaty**

Istotne jest pozyskanie lokalnej społeczności dla wsparcia wprowadzanych usprawnień. Istotna jest także możliwość skorzystania z merytorycznej eksperckiej pomocy zwłaszcza w okresie korzystania ze wsparcia projektów unijnych dla proponowanych usprawnień świadczenia oświatowych usług publicznych.

W kolejnych artykułach przybliżymy usprawniania usług konkretnych zadań oświatowych JST obejmujący podstawę prawną, kierunek usprawnienia, opis praktyki, argumenty za wykorzystaniem partnerstwa JST

Jak usprawnić usługi oświatowe w powiecie?

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: sobota, 05, wrzesień 2015 00:00

Barbara Łączna

Odsłony: 1406

do usprawnienia usług publicznych.